

ИНЖ. ВАСИЛ ВАСИЛЕВ

Текстът е част от книгата на Стефан Саранеделчев "164 казанлъшки учители от 50-те и 60-те години на ХХ в." (изд. Кота, 2021 г.) и е публикуван с незначителни редакции за целите на Есториум с позволение на автора.

Не съм срещал човек, който ако е познавал учителя по конструктивно чертане в Техникума по механотехника и електротехника (ТМТЕ) - Казанлък да не е говорил за него с възхищение. Ученици и колеги - учители или работели с него в казанлъшките „Арсенал“, Завод „България“. Института по хидравлика и други поделения на бившето ДСО „Хидравлика“ - всички. Това възхищение го изразяваха с различни думи и илюстрираха със случки. Обобщаващото в тях бе, че инж. Васил Василев по един много достъпен, ненатраплив начин успяваше да предаде своя богат технически опит и да предизвика техническото мислене. Учениците, когато говореха за него помежду си, с любов го назоваваха "Бай Васо".

Инж. Христо Гъдев (директор на ТМТЕ 1964–1993 г.): *„Инженер Василев беше културен, възпитан и дисциплиниран човек. Голям ум, който на високо ниво обучаваше своите ученици. Мисля, че написа и някакъв труд по технически въпроси. Исках да му запазя здравето и когато учениците трябваше да ходят с учители на многодневни бригади му намирах някаква работа в училище, за да не ходи да се трепе при неблагоприятни условия в селата.“*

Инж. Койчо Василев (ученик в ТМТЕ 1962-1966 г.): *„Една година ми преподава, но наученото от него ми остана за цял живот. Следвах във ВМЕИ - Габрово и още в първи курс трябваше да предам един чертеж. Доцентът ми гледа чертежа и пита: "Ти къде си завършил средно образование?" "В казанлъшкия Механотехникум" - отговарям. "Достатъчно! Инженер Василев ти е преподавал конструктивно чертане, нали? Личи си!" Писа ми отличен.“*

Четирите последователни часа по конструктивно чертане се провеждаха единствено в специализирания и оборудван с чертожни полигони кабинет, който бе в югоизточния ъгъл на втория етаж на старата сграда по теория на училището. Каквото и старание да проявяваха учениците, продължителното пребиваване на едно място понякога караше кръвта на момчетата да бушува и да ги избива на волности. Особено тежко бе през топлите месеци, когато през многото прозорци на кабинета необезпокоявано нахлуваха слънчевите лъчи и вътре ставаше топло

като във финландска сауна. Нетърпимото за учениците положение се усилваше от строгите, от плътен плат техни униформи. В такива моменти Бай Васо успяваше да разсее неприятните усещания и да разведри атмосферата с различни „лафове“. В нашия курс например се сецам, че както върви между чертожните полигони и наблюдава работата на този или онзи ученик, непринудено пита: „*Киро, ти да не си от Мъглиж?*“. „*Баща ми е от Мъглиж другарю Василев, но аз съм роден в Казанлък.*“ бе отговорът на съученика ни. Малко след това Бай Васо доближава двамата приятели Стоян Михов и Тодор Костадинов и им задава подобен въпрос: „*Вие двамата да не сте от Карагитлии бе?*“ Следва отговорът, че са родом от същото село, вече преименувано на с. Виден, но поради изселването му при строителството на язовир „Копринка“ сега семействата им живеят в Павел баня. Доближил до друг съученик позна, че е от с. Енина. Накрая някой го попита как така познава кой от къде е родом. „*Ами от дългогодишните ми наблюдения. Разбрал съм, че тези, които са родом от Мъглиж и селата намиращи се източно от Казанлък вратовете им са тъмни, защото сутрин като отиват на пазар в града слънцето ги пече отзад. Вечер като се прибират, то също ги пече отзад. При онези, които са от западните села пък лицата им са тъмни, защото сутрин като отиват на пазар слънцето ги пече отпред, а следобед като се връщат пак им пече лицата. При енинци нещата са по-различни. Тях ги познавам по пестеливостта им. Има една приказка, която навремето бе много популярна - по пестеливост десет евреи са равни на един габровец, а десет габровци са равни на един енинец. Следователно един енинец е равен на сто евреи.*“

Инж. Таньо Танев (учил в ТМТЕ 1959-1964 г., с прякор през ученическите години „Попа“): „*Бай Васо бе възпитан човек, от висок ранг преподавател, който си владееше отлично материята, но в същото време бе и голям зевзек. Спомням си веднъж в часове при него стоим и чертаем. Аз отпред, а зад мен Теньо Райков от Шейново, с прякор „шейновския разбойник“. Започнахме с Теньо нещо да разговаряме, но бай Васо кротко, с напевен и леко ироничен глас вика: „Отче, прекъсни информацията с шейновския разбойник, защото ще замирише на тамян!“ Друг път, през топлите месеци, понеже бяхме с високи, закопчани яки, някой го попита: „Другарю Василев, много е горещо. Може ли да си разкопчаем яките?“ „Може, може да останете дори по дребни гащи и миризливи чорапи, все тая....“*

Васил Дочев Василев е роден на 28 май 1915 г. в учителско семейство от стар казанлъшки род. След придобитите в родния си град начално и прогимназиално образование Васил постъпва в педагогическо училище, но когато е в последния му

клас, през 1933 г. то е закрито и довършва средното си образование през 1934 г. в Казанлъшката смесена реална гимназия. След завършването ѝ заминава за Австрия и започва да учи машинно инженерство, но малко след това се прехвърля в Политехниката в гр. Берлин, където се дипломира през 1939 г. Проявява интерес и към минното инженерство като допълнително учи в немската политехника в Прага, където през 1940 г. се дипломира и по тази специалност. Връща се в Казанлък и започва работа в „Арсенал“ (тогава Държавна военна фабрика). Прекъсва за две години, за да отбие редовна военна служба, като първо завършва ШЗО, а после служи в Хасково. След казармата отново се връща в ДВФ, но след 1944 г. вероятно поради западноевропейското му образование, пребиваването му във военния завод не е много желателно и той се прехвърля да работи като технически ръководител във фабриката за конци „България“ - Казанлък. От 1951 г. до септември 1965 г. е учител в Техникума по механотехника и електротехника – Казанлък. Поканен е от ръководството на Института по Хидравлика Казанлък и там оглавява техническия му отдел. Продължава да предава своя богат професионален опит на младите техници и инженери на новото си работно място, където се пенсионира.

Инж. Василев има съпруга - Мария Петрова Василева (по баща Димова), син - Дочо Василев и дъщеря - Яна Попова.

Васил Василев почина на 4 септември 1979 г. в Казанлък.